

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR
GELBĖJIMO DEPARTAMENTAS PRIE
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

ŽINOTINUMAS SAUGO

KAS PADEDA RASTI SPRENDIMA?

- Nepanikuokite
- Būkite pasirengę
- Veikite

CIVILINĖ GYNYBA

Civilinė gynyba –
vykdymas užduočių, skirtų civiliams
gyventojams apginti nuo pavojų ir padėti
jiems pašalinti tiesioginius karo veiksmų ar
katastrofų padarinius, taip pat sudaryti jiems
išlikti būtinas sąlygas.

1949 m. rugpjūčio 12 d. konvencijoje „Dėl civilių
apsaugos karo metu“, 1977 m. birželio 8 d. I-jame
papildomame protokole apibrėžtas terminas.

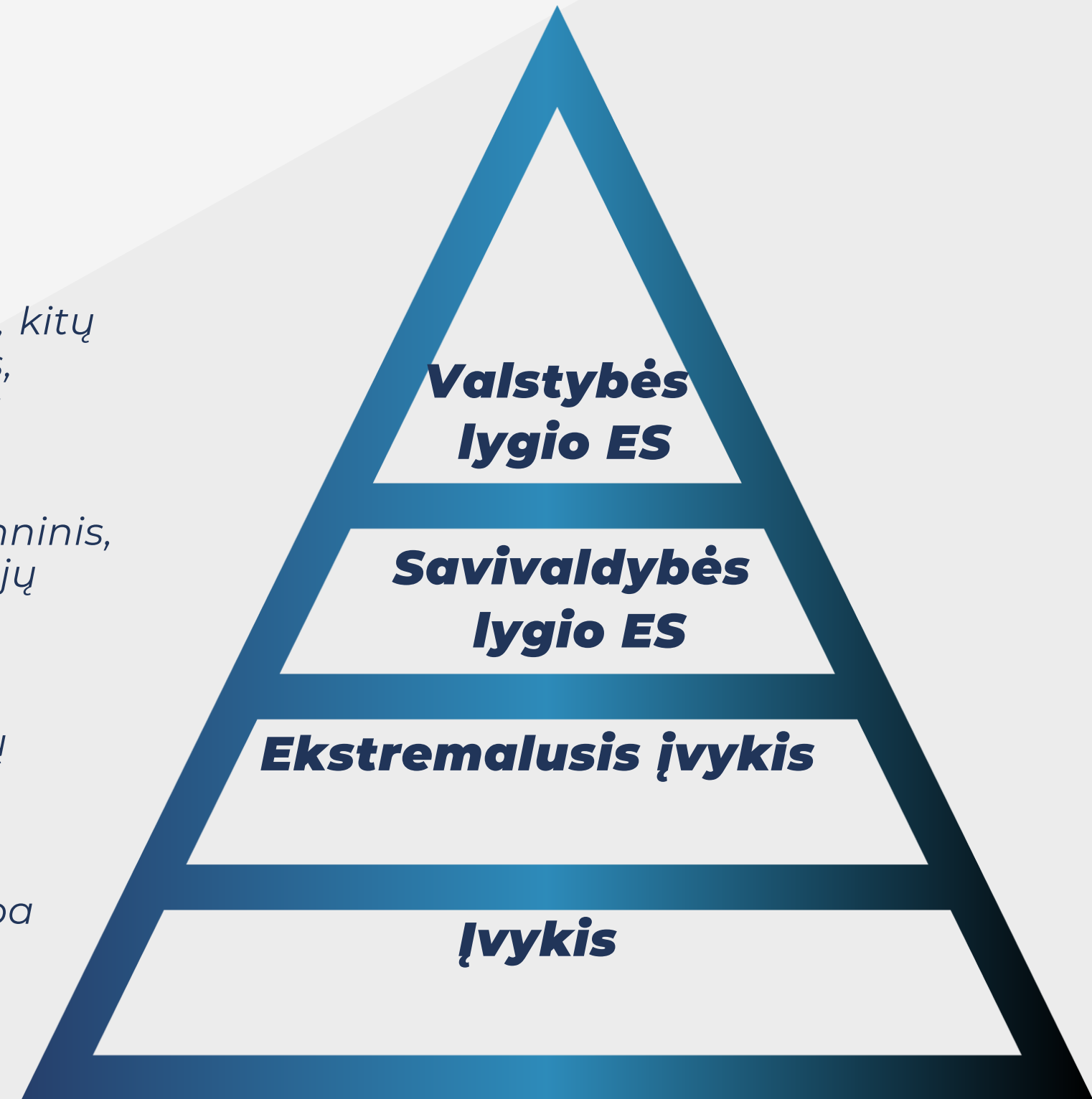
CIVILINĖ SAUGA

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ PRIEŽASTYS

EKOLOGINĖS PRIEŽASTYS
*Atmosferos sudėties savybių,
sausumos būklės, hidrosferos
būsenos pakitimai.*

SOCIALINĖS PRIEŽASTYS
*Masinės riaušės, streikai,
neramumai, provokacijos,
diversijos, teroristiniai išpuoliai
(aktai), kibernetinės atakos,
kariniai veiksmai šalyje ar
kaimyninėje šalyje.*

TECHNINĖS PRIEŽASTYS
*Įvairių technologinių procesų
sutrikimas, dėl kurių kyla gaisrai,
įvyksta sproginiai, išsilieja
cheminiai ir radioaktyvieji teršalai,
griūva statiniai, įvyksta transporto
avarijos, energetikos vamzdinių
avarijos, pramoninių objektų
avarijos ir pan.*

GAMTINĖS PRIEŽASTYS
*Klimatinių sąlygų pakitimai,
sukeliantys stichines nelaimes
(audros, snygis, pūgos, viesulai),
ekstremalūs temperatūros
svyravimai, masiniai miškų ir
durpynų gaisrai, geologiniai reiškiniai
(purvo nuošliaužos, žemės
drebėjimas), epidemijos, epizootijos,
ir pan.*

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ (NELAIMIŲ) VALDYMO CIKLAS IR JO ETAPAI

PARENGTIS

Iš anksto imtis veiksmų, kad būtumėte pasirengę ekstremaliajai situacijai (nelaimei).

REAGAVIMAS

Apsaugoti žmones (save) ir turtą įvykus ekstremaliajai situacijai (nelaimei), likviduoti jos padarinius.

! **ĮVYKIS**

**Galimų pavojų
ir rizikos įvertinimas**

IŠMOKTOS PAMOKOS

PREVENCIJA

Užkirsti kelią būsimoms ekstremaliosioms situacijoms (nelaimėms) ir imtis veiksmų, kad sumažintumėte jų poveikį.

ATKŪRIMAS

Atkurti įprastas veiklas po ekstremaliosios situacijos (nelaimės), grįžti į normalų gyvenimą.

Rizika = Tikimybė X Padariniai (poveikis)

LIETUVOS PASIRENGIMO EKSTREMALIOSIOMS SITUACIJOMS INTERNETO SVETAINĖ **LT72.LT**

Svetainė skirta padėti gyventojams pasirengti nelaimėms, joje:

- teikiama aktuali informacija apie gresiančius pavojus šalyje;
- patariama, kokiomis priemonėmis ar veiksmais galima šių pavojų išvengti arba sušvelninti jų pasekmes;
- rekomenduojami taikytini apsaugomieji veiksmai prieš nelaimę, atsitikus nelaimei ir po jos.

[https://www](https://www.lt72.lt)

PENKIŲ ŽINGSNIŲ PROGRAMA TAVO SAUGUMUI

Būkite laiku įspėtas!

Sužinokite, kaip gauti perspėjimo pranešimus savo telefone.

Žinokite, kur slėptis!

Suraskite artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį, kitą saugią vietą ir aptarkite jo pasirinkimą su artimaisiais įvairių nelaimių atvejais.

Kas padės?

Pasirinkite patikimą kontaktinį asmenį, gyvenanti ne jūsų apylinkėse. Jis bus jūsų prieglobstis nelaimės atveju.

Jūsų komanda!

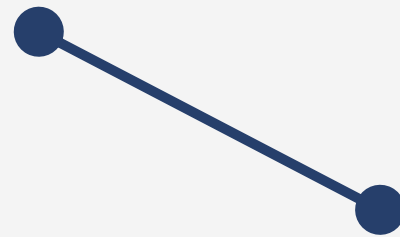
Kartu su artimaisiais aptarkite, su kuo galite kooperotis nelaimės atveju, su jais pasikeiskite kontaktine informacija bei sutarkite, kur susitikssite.

Turėkite atsargų

Su kaupkite kasdien naudojamų produktų atsargų – tai leis jums ir jūsų artimiesiems išgyventi ir patirti mažesnę žalą.

BŪKITE LAIKU ĮSPĖTAS

SIRENOS

TRUMPIEJI PERSPĖJIMO PRANEŠIMAI Į MOBILIUOSIUS TELEFONUS

LIETUVOS RADIJAS IR TELEVIZIJA

PAREIGŪNAI

KADA BŪSITE PERSPĖTAS?

- Iškilus **REALIAI GRĖSMEI** – sirenos, trumpieji perspėjimo pranešimai, informacija tiesiogiai paskelbiama per Lietuvos radiją ir televiziją.

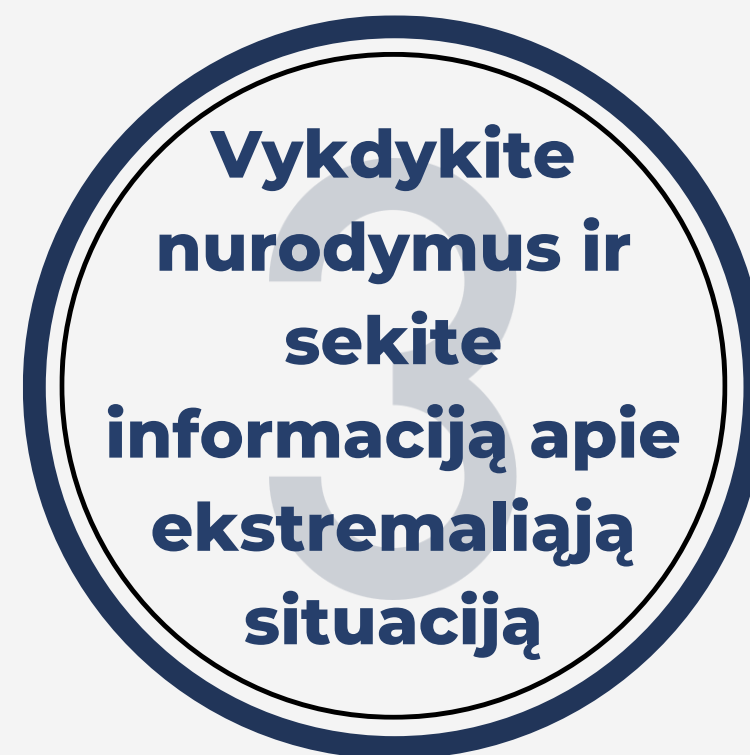

- Norint paskelbti **YPAČ SVARBIĄ INFORMACIJĄ** – trumpieji perspėjimo pranešimai siunčiami gyventojams į mobiliuosius telefonus.
- Nuoroda: sirenos ir civilinės saugos signalai, kaip elgtis juos išgirdus

BŪKITE LAIKU ISPĖTAS

Informacija apie sirenų
išdėstymą www.lt72.lt

**Kaip elgtis išgirdus
kaukiančias sirenas?**

Nuorodos: kaip aktyvinti
perspėjimo funkciją telephone.
Išsiųsti perspėjimo pranešimai

ŠEIMOS PLANAS: PAGALVOK, PASIRUOŠK, VEIK

- Kokie pavojai gali grėsti jūsų aplinkoje?
- Kur galim būtų slėptis pavojaus atveju?
- Kaip nuspręsite evakuotis, jeigu likti vietoje negalima (automobiliu, traukiniu, autobusu)?
- Ką darysite, jei suges ar sulūš jūsų automobilis?
- Kokie yra kiti evakavimo keliai, jei pasirinktas – užblokuotas?
- Kokius daiktus pasiimsite, jeigu reikės slėptis to paties namo rūsyje ar kolektyvinės apsaugos statinyje?
- Kokius daiktus pasiimsite, jei teks evakuotis?
- Kokioje vietoje susitikssite su šeimos nariais įvykus nelaimei?
- Į ką galite kreiptis nelaimės atveju?

Nuoroda: [informacija apie šeimos planą](#)

KAIP PASIRENGTI GALIMAI EVAKUACIJAI

- Apsvarstykite, ką darysite tuo atveju, jeigu pareigūnai nurodys evakuotis, t. y. išvykti iš namų į saugią teritoriją.
- Iš anksto paprašykite draugų ar giminaičių, kurie gyvena kituose miestuose, kad jie suteiktų prieglobstį nelaimės atveju.
- Pagalvokite, kaip galėtumėte evakuotis kuo greičiau.
- Apsvarstykite, kaip evakuositės.
- Būkite pasirengę išvykti bet kuriuo metu.
- Evakavimo atvejui būkite prisipildę automobilio degalų baką.
- Būtiniausias daiktus turėkite sudėtus iš anksto.

PASKELBUS GYVENTOJŲ EVAKAVIMĄ, BUS PATEIKTA INFORMACIJA:

*Laikas, per kurį
privaloma išvykti iš
nesaugios teritorijos*

*Kur evakuotis, kur yra
gyventojų priėmimo punktai
(tiems, kurie evakuojasi
nuosavu transportu)*

*Gyventojų, kurie neturi
nuosavo transporto,
evakavimo būdai*

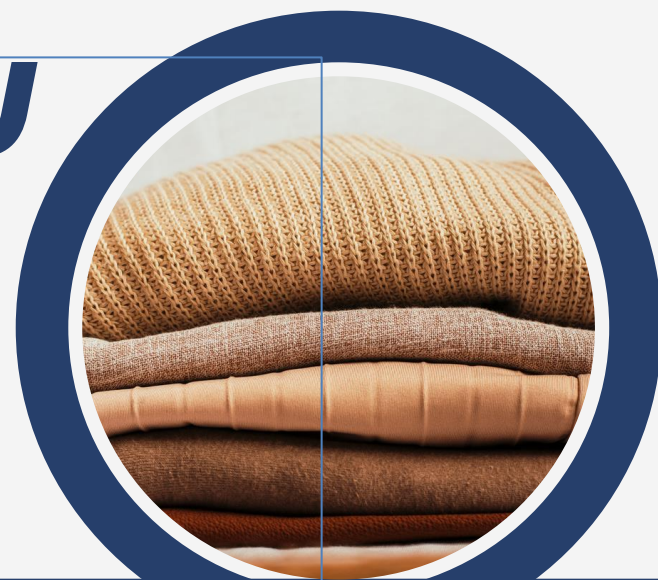
**JEI BUS
NURODYTA
GYVENTOJAMS
EVAKUOTIS**

*Kokių saugumo priemonių
imtis prieš paliekant
namus*

*Gyventojų evakavimo
punktai (gyventojų
surinkimo punktai)*

*Kokiais keliais
(evakavimosi maršrutais)
vykti*

KĄ DARYTI, JEIGU NŪRODYTA EVAKUOTIS

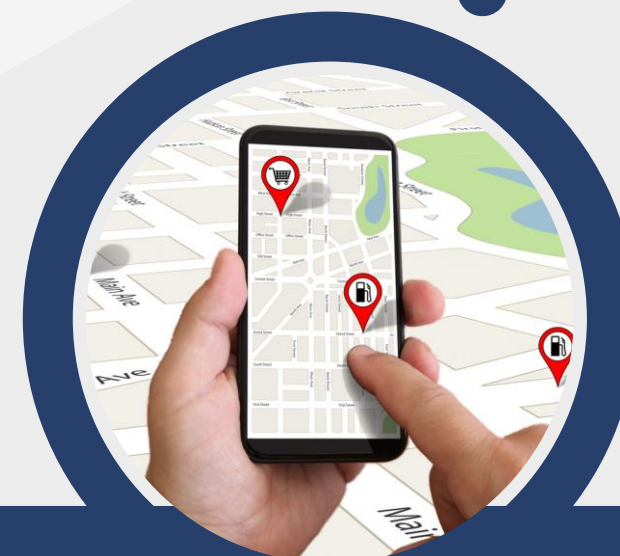
Persirenkite drabužiais, kurie suteiks tam tikrą apsaugą (ilgos kelnės, neperšlampama striukė, guminiai batai, kepurė)

Būkite atsargūs važiuodami tiltais ir viadukais, nesustokite po aukštos įtampos elektros laidais

Pasiimkite būtiniausias reikmenis, kurių jums gali prireikti evakuojantis ir apsistojus kitoje vietoje

Išvažiuoti pasirinkite rekomenduojamus kelius, nebandykite sutrumpinti kelio, nes kiti keliai gali būti užblokuoti

A photograph showing the interior of a concrete bunker. A door is partially open, revealing a dark space. A metal pipe runs vertically along the wall, and a small electrical meter is mounted on the wall. The floor is concrete and appears to be covered in some debris or water.

ŽINOKITE, KUR SLEPTIS

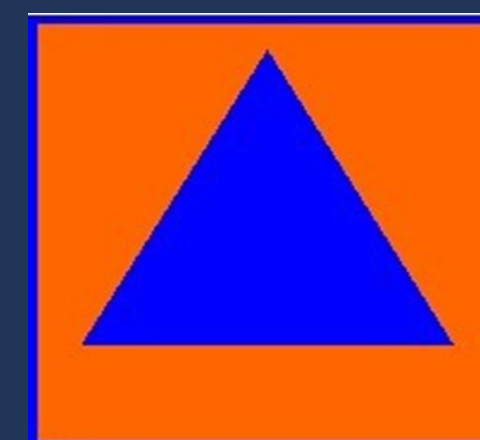
- *Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.*
- *Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurių ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.*

Nuoroda: [plačiau apie kolektyvinės apsaugos statinius](#)

ŽINOKITE, KUR SLEPTIS

- *Priedanga – pastatas, patalpa, inžinerinis statinys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiką tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų, kilus oro pavojui, nuo tiesioginio ir netiesioginio apšaudymo grėsmės karinės agresijos metu (nuo netiesioginių atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies, nuo skeveldrų, nuolaužų, sprogimo smūgio bangų, atsitiktinių kulku).*

ŽINOKITE, KUR SLEPTIS

**Praktiniai patarimai, kaip pritaikykite būstą,
rūsį, garažą ar sandėliuką laikinam slėpimuisi:**

- tinka mūrinio namo apatinis aukštas, rūsys;
- patalpa kur mažiau langų (atsarginis išėjimas);
- daugiabučio namo rūsyje bus daugiau žmonių, galima telktis drauge su kaimynais;
- daugiau patalpų, daugiau galimybių: patalpa poilsiui, tualetui, maisto ruošimui;
- lentyna: daiktams, suolas, gultas;
- grindys;
- šildymas;
- ventiliacija;
- apšvietimas;
- maisto ir vandens atsargos.

IŠVYKIMO KREPŠYS

- Vanduo
- Šviesos šaltinis
- Maisto produktai
- Drabužiai
- Įrankių rinkinys
- Tualetiniai reikmenys
- Pinigai, juvelyriniai dirbiniai
- Medikamentai
- Žaislai, knygos vaikams
- Radijo imtuvas
- Šilta antklodė
- Svarbūs dokumentai

Nuoroda: [išvykimo krepšio daiktų sąrašas](#)

KĄ DARYTI, JEIGU SKELBIAMAS ORO PAVOJUS

- *Išjunkite iš elektros tinklo nenaudojamus elektros prietaisus, užsukite vandens ir dujų sklendes.*
- *Užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje.*
- *Jeigu namuose nėra kur slėptis, pasiimkite dokumentus, pinigus, maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos ir medicinos pagalbos priemones, būtiniausių vaistų, apsirenkite ir skubėkite į artimiausią pritaiktą kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą.*
- *Nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus.*

KĄ DARYTI, JEIGU ŠALIA ĮVYKO SPROGIMAS

*Kriskite ant žemės ir
rankomis užsidenkite
galvą*

*Pasinaudokite bet kokia
priedanga, tai gali būti
pastatas, griovys,
dauba, medis;
jeigu esate patalpoje, –
spintelė, stalas, siena*

*Neskubėkite palikti
priedangos, nes kai
kurios skeveldros
skrenda bumerango
principu ir apsukusios
ratą nukrenta netoli
sprogimo vietos*

*Padėkite
sužeistiesiems
evakuotis į saugią
vietą ir suteikite
pirmąją pagalbą*

*Jeigu nenukentėjote,
o skeveldros nebekrenta,
pasitraukite iš sprogimo
vietos*

BŪKIMĒ SAUGŪS
